

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Kedden, Mártzius' 6-dikán, 1827.

Magyar Ország.

Az Ország Rendeinek a' Privatusok között fennforgó pénzbéli szövetkezések Tárgyában való

F e l í r á s o k.

Felséges Császár és Apostoli Király Legkegyelmesebb Urunk!

Minekutánna a' kegyelmes Királyi Propositionioknak 3-dik pontját, köz tanátskozás alá vettük volna, háládatos szívbeli érzéssel tiszteltük Felségednek azon atyai gondoskodását, melly a' Privatusok között fentforgó pénzbéli szövetkezéseket tárgyzaza, és a' melly szerént Felséged az Ország Lakossai tulajdoninak bátorságba lendő helyheztetése által, a' köz boldogság fundamentomát megerősíteni óhajtja; mi is azért minden gondoskodásunkat oda fordítottuk, hogy a' mi Tanátskozásaink kimenetele a' Felséged' várakozásának, és az Ország Lakossai óhajtott kívánságainak, minél inkább megfelhessen, és azok a' következések, mellyek kétségen kívül eredhetnek a' költsönös szövetkezések tovább tartó megzavarodásából, foganatosan megelőztessenek.

A' költsönös szövetkezések elrendelését illető Tárgyba annakokáért, figyelmeztetve a' különböző Kútírókból eredő, és a' papíros Pénz betse habozása Időszakaszába költ kötelezésekre, olly előre feltett czállal ereszkedtünk belé, hogy az Igasság ösvényén menve, úgy az Adósokra, mint a' Hitelezőkre nézve, méltó te-

kintettel legyünk, meg lévén a' felől győződve, hogy Felséged azon Idő-pontban, midőn ezen Orzágnak a' czélerányos Törvényhozatalokból eredő boldogságát látni óhajtja, a' Felségeddel született Igasság szereteténél fogva, azon felállított Fő-feltételeket, mellyek élő Törvényeinken és az egyenes Igasságon épültek, kegyelmesen helybe fogja hagyni.

Úgy ítéltünk azért, hogy a' munkálkodásunkat ezen három fő Kérdések' megfejtésén kell kezdenünk:

1. Mitsoda Alapra kell a' költsönös szövetkezések elrendelését építeni?
2. A' Fizetés eszközének milyennek kell lenni?
3. Mitsoda 'Sinórmértéket kellene szem előtt tartani, mind a' papíros Pénz betse habozása ideje alatt, mind pedig az azt megelőző Idő-Szakaszban költ költsönös Tartozások kiegyenlítésére nézve?

Az első Kérdésre nézve abban állapodtunk meg, hogy a' mennyibe az Ország' Törvénye nem más, hanem tsak a' valóságos értékű pengő Pénzt esmérné jó Pénznek, azomba Felséged is az illy Pénznek visszaállításán törekedvén, már a' múlt Ország Gyűlése alkalmatosságával is, az 1812-dik esztendei Május 19-dikén költ kegyelmes Királyi Válaszszában azt határozta vala el, hogy a' Bankó czédulák betse habozása idejében költ kötelezésbeli Summák valóságos jó értékű pengő Pénzre egyenlítettessenek-ki, — azt, hogy a' költsönös szövetkezések elrendelése, jó értékű pengő Pénzre, mint minden dolgok érté-

ke köz és állandó mértékére építtessen, mind az elrendelés célja megkívánja, mind pedig a' Felsőged szándékával meg fog egygyezni, ezt így állapítván meg

A' második Kérdésre nézve abba egyeztünk meg: hogy mind a' kiegyenlítés alá tartozó, mind pedig az az alá nem eső kötelezésbéli Tartozások kifizetésére nézve, a' valóságos jó értékű pengő Pénz legyen eszköz, mint a' melly különbben is a' kiegyenlítés alapjául fog felvételni.

Bírtak pedig bennünket erre az elhatározásra e' következő okok:

a) Mivel az Ország soha ár-képező más jelt nem fogadott-el, az arany és ezüst Pénzen kívül.

b) Mivel a' költsönös szövethatározások elrendelése célja az: hogy a' papíros Pénz betse habozásától megmentett vagyon része, bizonyosságba és bátorságba helyeztessen, ezt pedig különbben elérni lehetetlen, hanem tsak úgy, ha az, a' mivel valaki akár a' kiegyenlítés alá tartozó, akár az az alá nem eső kötelezések szerint másnak tartozik, valóságos jó értékű pengő Pénzbe fog kifizettetni.

c) Mivel az 1812-dik esztendei Ország Gyűlése által kijelentett értelem szerint is, az egyes Igazsággal öszve nem egyeztetődhetne az, hogy a' papíros Pénzbe kötelezett, és a' jó értékű pengő Pénzre kiegyenlített Tartozás ne jó pengő Pénzbe fizettessen vissza; — mert a' költsön, vagy egyébképpen általvett más Tulajdonának értéke a' kiegyenlítés által a' közönséges mértékre határozatatrán-el, azt az Igazság, melly kinek kinek a' magáét vissza adatni rendeli, maga valóságában megtartatni kívánja.

Hogy mi alhatatosan erre szándékozunk, úgy hiszszük, hogy Felsőged a' mi sürgetősebb kívánságaink és Nehézségeink előterjesztéséből is kegyelmessen áttallatni méltóztatott; — azon indító óknál fogva kívántuk ugyan is, és kívánjuk most is a'

jó pengő Pénznek folyamatba leendő tételét, mivel addig a' Tulajdonok bátorságát elérni nem lehet, valamig a' Hazai Törvények rendelkezéséhez a' Pénz dolga nem alkalmaztatik, és még a' jó pengő Pénz egyedül nem lesz az Országba folyamatban, melly kívánságunk minthogy törvényes, alhatatosan reményljük, hogy Felsőged a' mi ezzel megegyező előterjesztésünkbe kegyelmessen meg fog nyugodni.

A' harmadik Kérdésbe megemlített kiegyenlítés módjára nézve azt határoztuk, hogy azt az időt, a' mellyre esik az elrendelendő kötelezések eredete, három Szakaszokra kell felosztani:

Az 1. Szakasz, a' Bankó Czédulák betsenek, a' jó pengő Pénz értékétől való eltávozását és megtsökkenését megelőző időt foglalja magába, a' melly terjed az 1799-dik esztendei Januarius 1-ső napjáig.

A' 2. Idő-Szakasz kezdődjön 1799-dik esztendő Januarius 1-ső napjától, és terjedjék 1811-dik esztendő Mártius 15-dik napjáig a' melly a' Bankó Czéduláknak mind addig tartott habozását foglalja magába, valamig azok név szerint való betseknek 1/5 részére le nem szállítottak.

A' 3. Szakasz 1811-dik esztendei Mártius 15-kétől, a' midőn tudniillik a' betsekben leszállított Bankó Czédulák helyekbe Váltó Czédulák léptek, és mint a' jó értékű pengő Pénzt képezők rendeltettek a' fizetésekre nézve eszközöknek.

A' mi az 1-ső Idő Szakaszbeli kötelezéseket illeti: az Igazsággal megegyezőnek tartjuk, hogy azok különbség nélkül, minden kiegyenlítéstől mentek maradjanak, és így egyáltalába jó értékű pengő Pénzbe fizettesenek ki, annál is inkább, mivel az a' környülállás, hogy a' Bankó Czédulák betse habozása kezdetét megelőző Időszakokban, tsak valóságos jó értékű pengő Pénz, és az ezzel egyforma értékben forgott Bankó Czédulák voltak folyamatba; következőképpen, hogy ilyen értékben té

tettek a' kötelezések is, egész bizonyossággal lehet állítani.

A' 2-dik Idő-Szakaszbeli Kötelezések-re nézve pedig, melyek azon fő feltétel-nél fogva, hogy különböző Kútfők-ből eredvén, az idők különbözőzése tekinteléből különböző megfontolást is érdemelnek, a' kegyelmes Provisorium következtésében a' Bétsi Börze Jegyzéseiből készült Kúlts szerént, a' jó értékű pengő Pénzre kiegyenlítették, alázatossan jelentjük, hogy mi abba állapítottuk meg értelmünket, hogy, mivel ezen kiegyenlítés Kúltsa, a' Bankó Czedulák betse meghatározásába oly igazságos mértékű, mint a' millyent ezen Országnak különös környüállásai kívánhatnak, nem szolgálhat, azt egyedül igazságos mértéklettel lehessen elfogadni. Ehez képest

Jóllehet Felséged a' maga azon kegyelmes Királyi Válaszában, mely költ 1812-dik esztendőben Május 19-dik napján, az akkori Ország Gyűléséből Felséged elöibe terjesztett alázatos kívánságra kegyelmesen megegyezett abba, hogy a' mely kötelezések, jó értékű pengő Pénz mértékére kiegyenlítették, ezt kívánván az igazság kiszolgáltatása is többé értékekbe lejjebb ne szálltassanak, figyelmeztvén mindazáltal minden környüállásokra, és megfontolván azt, hogy a' fellyebb említett és a' Bétsi Börzének Jegyzéseiből, készítettet kiegyenlítés Kúltsa a' Bankó Czedulák betsét a' jó pengő Pénzhez képest voltaképpen nem minden idő pontra adják elő, bővebb tanátskozás után azt jónak ítéltük úgy mérsékelni, hogy a' mennyiben ezen kiegyenlítés Kúltsának léptsőjét bizonyosabb eszközökből mint a' millyenekre az épített, lehetne tsak a' szoros igazsághoz jobban közelítve kidolgozni; ezen eszközök feltalálásához pedig kevés roménység lenne, tehát a' kiegyenlítés Kúltsa híjánossága kipótolása tekintetéből, egy oly ál-

talján fogva való enyhítés határozatasson meg, mely ezen 2 dik Idő-Szakasz egész folyamatjára nézve egy oly 'sinormértékű szolgáljon, melynél fogva a' Bétsi Kúlts szerént kiegyenlített Summák értékéből azon mennyiség, mely a' Hitelezők és Adósok között elhatározandó mérték igazítását, az egyenességhez legközelebb vezérli, kivonattasson. — Ezeknek következtésébe azért, és a' dolog érdemére tartozó minden környüállások szorgalmatos megfontolása után abba egyeztünk-meg, hogy 100 forintból hármintzat lehúzáva, minden kiegyenlített 100 forintok 70 forintokkal fizetlenségnek jó értékű pengő Pénzbe.

A' mi már a' 3-dik Idő-Szakaszba Beváltó vagy Anticipationalis Czedulákba tett kötelezéseket illeti: figyelmeztve arra a' környüállásra, hogy ezen papiros pénzek sem tartották-meg a' magok nevezet szerént való betseket, és folyamatra lett botsáttatások után betsekbe meg-tsöklenvén, szintűgy habozó állapotra jutottak, noha ugyan első tekintettel ezélerányosnak látszott ezeknek is időről időre meg-változott betseket egy készitendő kiegyenlítés-beli kúltsal elhatározni. — Azonban fontolóra vétetvén mind az hogy a' Váltó és Anticipationalis Czedulák folyamatjának, oly és gyakorta vissza hanyatlott ugrásai adatnak elő, hogy azoknak a' lakosok vagyonára minden változás esetében észre vehető befolyását fel-tenni nem lehessen, mind pedig, hogy az érdeklött papiros pénz betse változásainak közép mértéke 250-ért 100-zat számlálván, nem sokat különböztek; azok folyamatjának említett feljegyzését, a' kiegyenlítés tökéletes kúltsául elnem fogadhatván oly fizetés módját állapítottunk-meg, mely szerént a' fent meg-ementet papiros pénz nemébe tett kötelezések kiegyenlítése mértékéül a' 250 pro Cento megmaradván, az adós azokat a' kötelező levél költére való tekintet és különbség

)) *

mélkül a' név szerént való bets 2/5 részbe meg állapítva jó értékű pengő pénzbe megadni tartozzék.

És ezek azok a' főtételek, mellyek szerént óhajtjuk a' költsönös tartozásokat elrendelni, és a' mellyeket a' Királyi Propozitiók 3-dik pontja következésében Felsőged eleibe olly alázasos Jelentéssel terjesztünk jóváhagyás végett, hogy mihelyt ezekre nézve meglészen az egyezés, figyelmezve a' kötelezések különös eseteire, az azok szerént kidolgozandó Törvény-Tzikkelyeket is leg-felsőbb helybe hagyás végett előterjeszteni iparkodni fogunk;

Addig is pedig arra kérjük alázasosan Felsőgedet, hogy mivel a' nemzeti szorgalom, az Ország védelme, és a' köz dolgok folyamotja, tsak az Ország lakosai tulajdonainak állandósága által eszközölthetetik; továbbá a' Nemzeti hitel-feltartása, főképpen pedig a' Birák önkénye megátolása és a' köz erköltsi erő gyarapodása, egyedül a' tulajdonosságoknak megháborithatatlan, és a' Törvények által eleendőképpen bátorságosított állapotjától függene, és így a' köz Társaságnak mind polgári, mind erköltsi ereje tsak ezen a' fundamentomon tartathatik-fen, abba kegyelmessen megegyezni méltóztasson, hogy a' különös szövetkezéseknek ezen Tárgya, a' mi alázasos előterjesztésünk következésébe, mellyet az egyenes Igazsághoz és a' Felsőged legkegyelmesebb szándékához alkalmaztatni igyekeztünk, Törvénybe mehessen, és Királyi jóváhagyás által meg erősíttessen.

Könyörgünk ezen feljül Felsőged előtt, hogy mind a' kegyes hagyományokra, mellyek a' Kints-Tár viszontagságai által nagyon meg-fosztattak, az 1812-dik esztendei Ország-Gyűlési tanátskozások következésébe is kegyelmes tekintettel lenni, mind pedig a' mostani Ország-Gyűlésének sürgetősebb kívánságaira tekintve, a' tulajdon bátorságosítását a' jó értékű pengő pénz-

nek egész folyamatba való tétele, és az e' tárgyban hozandó Törvény elégséges óvása által kegyelmessen eszközölni méltóztasson.

Többire Császári Királyi kegyelmébe jobbágyi alázasozással ajánlottak maradunk. Költt Szabad Királyi Po'sony Városában 1827-dik Esztendei Bőjt elő Hava 17-dik napján tartatott Országos Ülésünkből. Császári Királyi Felsőgednek legalázatosabb Káplányai, Szolgái és örökös Jobbágyai, Magyar Orzágnak, és a' hozzákaptsolt Részeknek Országosan egybe gyűlt Rendei.

B e c s.

Méltóságos Hallerkői Gróf Haller János iffiu Úr, életének 19-dik esztendejében, Febr. 24-kén reggeli öt óraker itten száraz betegségben el halálozott, hideg tetemei ugyan azon hónap 26-kán a' Sz. Péter Paroch. Egyházban be szenteltetvén, Erdélybe Fejér Egyházra szállittatnak, mint örök nyugodalmának helyére. Ezen fő születésű iffiu Urban a' Haza, virágzó Mgos familiája, és leg közelebbről az Attya Mgos Gróf Haller János Cs. Kir. Camarás Úr igen érzékeny veszteséget szenvedett; ugyan is a' Boldogultban, iffiuságának már sengejében Lelki nagy tehetségeinek minden jót ígérő jelei fejtődtek-kí, és a' midőn idejével eránta a' legszebb remények gyarapodnának, akkor lón a' Száraz-betegségnek áldozatja, melyen a' legszorgalmatosabb ápolgatás, és az itteni leg nevezetesebb Orvosok segedelmezése se vehete erőt. Ezen vesztés érdemes Mgos Attyára nézve annyival érzékenyítőbb, mivel hasonló reményű nagyobbik fíját is, ugyan ezen nyavalya miatt, és tsak nem egykorú ideiben kénytelenített elveszteni.

Folyó Mártzius első napján véghez ment a' Parish és Rothschild Házak

nál 1820-ban April. 4-dikén 20,800,000 ezüst forintokból álló költsönözéssel össze köttetett Lotteriának hetedik Sorsvonása, melyben az itt következő Seriesek jöttek-ki, minden Seriesbe feltéttve lévén, hogy a' bététtett 100. forintok mitsoda nagyobb nyereséggel jöttek-ki. Itt a' nyertes számok mellé, a' nyerések 70,000 ezüst forinttól fogva tsak 1000-rig vagynak feljegyezttve; a' kissebbeket, millyenek 700; 500; 300; 250; 150, és a' legalsó 135 forint, a' ki adott laistromban lehet szemlélni:

Series 69. szám	17,747:	nyerés	1000 for.
— — —	17,931:	—	7500 —
Series 73. szám	18,785:	nyerés	2500 —
— 152. —	39,354:	—	6000 —
— 171. —	44,242:	—	1500 —
— 174. —	45,009:	—	5000 —
— — —	45,125:	—	2500 —
— — —	45,143:	—	15,000 —
Series 178. szám	46,092:	nyerés	70,000 —
— 194. —	50,216:	—	1000 —
— 233. —	60,402:	—	6000 —
— 265. —	68,862:	—	1000 —
— 293. —	75,951:	—	2500 —
— 297. —	77,112:	—	2500 —
— 314. —	81,426:	—	1000 —
— 330. —	85,650:	—	2000 —
— — —	85,739:	—	2000 —
Series 356. szám	92,395:	nyerés	1500 —
— 357. —	92,615:	—	1000 —
— 372. —	96,677:	—	2000 —
— 387. —	100,611:	—	1000 —
— 415. —	107,700:	—	1500 —
— — —	107,851:	—	1500 —
Series 419. szám	108,685:	nyerés	1000 —
— 426. —	110,708:	—	1000 —
— 455. —	118,217:	—	1500 —
— 456. —	118,349:	—	1000 —
— 463. —	120,136:	—	1000 —
— 478. —	124,063:	—	1500 —
— — —	124,167:	—	3000 —
Series 525. szám	136,375:	nyerés	3000 —
— — —	136,390:	—	1000 —
— 531. —	137,976:	—	1000 —
— — —	138,019:	—	1000 —
— 618. —	160,424:	—	2000 —
— — —	160,435:	—	2500 —

Series 618. szám	160,557:	nyerés	1500 —
— 641. —	166,537:	—	2000 —
— — —	166,650:	—	1500 —
— 650. —	168,803:	—	2000 —
— — —	168,851:	—	30,000 —
— 702. —	182,317:	—	1000 —
— — —	182,322:	—	2000 —
— 720. —	189,451:	—	1500 —
— — —	189,534:	—	1500 —
— 761. —	197,843:	—	1000 —

A' régibb intereszes Obligáziók' 49-dik sorsvonása e' hónap' első napján véghez menven a' 396-dik Series jött-ki, melyben taláttanak: —

1)ször, Felső Austriai, hadi költsönözési, 2 1/2 per Centes Obligáziók, a' 17,612 számtól 20,345-tig —

2)szor, 1795-béliek a' 3 számtól 1354-gyig —

3)szor, 1796-béliek a' 21 számtól 820-ig —

4)szer, Kintstári Obligáziók, önként való kész pénz-béli letételektől, 1 3/4 per Centesek — és mind ezekről a' magános Obligázióknak számaikat különösen kiadatott laistromban lehet látni.

A' Himmel nevű Uradalmat illető főbb sorsvonás e' hónap' 1-ső napján ment véghez, melyben ezek a' számok voltak a' nagyobb nyertesek:

123,507 szám nyerte a' Pfaffenberget vagy az úgy nevezett Himmel —

122,573 szám nyerte a' Kendlbruckban lévő Olvasztó kementzét és bányászagot —

68,081 szám nyerte a' S. Adrei Vasbányákat —

165,932 szám nyert 10 000 f.tot B.b. pénzben

119,981 szám nyert 6,000 Thallért C.pénzben

87,447 szám nyert 1,000 — 2 for. thallérokot.

Alsó Austriában egy hét alatt, némelykori mérséklett esőnek és olykori

érzhető meleg levegőnek segítségével, olly nagy változáson ment által az a' nagy tél, melyről nem egy újságunkban emlékeztünk, hogy a' hegyeken alig látunk havat, a' Dunáról minden jég elment — és a' nélkül, hogy a' Dunának még eddig valami nevezetes kiáradását szemlélnők. Azt se olvassuk még eddig, hogy a' vizeknek kiöntése ezen vidékeken valami tetemes károkat okozott volna, tsak a' nagyobb hegyek között való későbbi olvadások ki ne pótolják, a' mi elhaladt.

*A pénzfolyamat Mártzius' 5-dikén;
közép árr:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji. 89.
Az 1820-béli sorsosok, 155 1/2
Az 1821-béli hasonlók, 119 2/3
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 forint. keltek, mind C. ben
A' Bankó Aktziák keltek 1066 3/5 forinton.
Conv. Pénzben.

Orosz Birodalom.

Grusiából Jan. 12-dikén (24-dikén) illy hadi tudósítások indultak útnak Petersburg felé. : —

„Gen. Lieutenant Herczeg Madatoff Déc. 28-dikán az Araxesen által mentvén, a' Dschwathol jövő Oberster Mischenka tsapatjával magát össze tsatolta, 's a' Darauschi keskeny nyílás mellett egy fordulást tévén, Samburanevű kis víz felé hírtelenül elé nyomult, a' hol Persa-alattvaló Nomád népeket tsanyáztak, mellyek az Orosz seregnek hírtelen való és véletlen megjelenése miatt, felettébb megijédtek és megzavaródtak, melly közben a' Schirváni és Karabaghi Oroszlovasság, némielly Örmény tsapatoktól is segítettvén, sebes vágatva rájok tsapott, 's 15,000 juhat és sok tévet és lo-

vat meglepett és elzsákmányolt töllök. Valami 500 Nomád familiák, kiket a' Persék az Orosz véghatárokról magokkal elhurtzóltak vala, ezen zürzavarban nagy engedelmességgel vissza térték az Orosz seregkehez. —

„Herczeg Madatoff még azzal a' hadi mesterséggel is élt ugyan ekkor, hogy azt hirtelte-el, hogy a' Talyschi Kán tartománya felé nyomul sietve, pedig ő tsak szép lassan nyomult előfelé, olly reménsséggel, hogy a' Talyschi vidékeken tanyázó Nomád Persák az ő arra felé való nyomulását hallván, megijédnek 's a' Meschkinschi kerületben fognak menedéket keresni, a' hol könnyebb leszen rájok útni. Ezen okoskodás nem is tsalta meg az Orosz vezért, ki is Új-esztendőre virradó első éjjel a' mondott kerületbe megérkezvén, azonnal hírt vett, hogy az említett Nomádok is ugyan azon tartomány' vidékeire megérkeztek, 's tüstént útnak indította a' maga könnyű lovasságait és az Örmény gyalogságot, megparantsólván, hogy véletlenül lepjék-meg a' Persa-Nomádokat; — a' melly sebes és véletlen fordulás ezeket is annyira megzavarta, hogy tsak kevés ideig és nagyon gyengén védekezhatték magokat, 's néhány sebeseken kívül 18 embereket elvesztvén, 2000 tévét, 10,000 szarvasmarhát, és 60,000 juhat hagytak, mint nyereséget, az Oroszok keziben, Lár nevű városkával együtt, melly a' nevezett tartományban találtaik. A' tartomány' Kánja Ata-Kán és a' testvére, Herczeg Madatoffnál megjelenvén, tölle oltalmaztatást kértek, ki őket igen betsületesen fogadta. Az Oroszok véletlen megjelenése úggy rá ijesztett ezen vég Persa-tartományokra, hogy egész Agarig mindenek reszketnek; a' Fejedelem Emir Sadi-Seismulyk-Mirza egész familiájával együtt Tarisba vette futását. Az útját úggy írja-le Herczeg Madatoff Lár felé, mint nagyon terhest. A' sereg, mellyel ő ezen útat

tette, 11,000 minden féle katonaságból áll, és 33 ágyúji vagynak.

Portugallia.

A' Párisi Ujságok most nagyon szárazok hadi történetek' dolgában. A' Quotidienne e'képpen beszélt a' maga Madridból Febr. 13-dikán indult tudósításai után: — „

„A' Constitúziós Generálisok Villa Flor, Melló, és Angeja, Febr. 4-dikén nagyon megzavartattak az Insurgensek által, és sebes elfutásra kényszerítették venni a' dolgot. A' mezőt, hol az ütközött elé fordult (de hát hol fordult elé az ütközött?) egészen elborították az elesett és megsebesedett emberek. — Az Anglus Követ Lambert Febr. 11-dikén a' Pardói palotában Ferdinánd Királynál lévén innepi udvarláson, tsudálva szemlélték, hogy a' Király, a' ki más e'féle udvarlások' alkalmosságával mindenkor úgy ment-el előtte, hogy hozzá se szollott, most különös barátságot mutatott éránta és sokáig beszéltgetett véle. Mi úgy ítélünk (így szoll a' Quotidienne), hogy a' Diplomátiában az e'féle tselekedetekről, nem sokat lehet tartani. — Kataloniában már csak egy Línea-Regement találtatik; a' többek mind elútoztak onnét. Az egész tartományban Királyi Önkéntvállalkozott katonaság teszi a' szolgálatot.

A' Csillag pedig éppen ellene mond annak, a' mit a' Quotidienne a' Constitúziósok' megverettetéséről jelente. A' Csillag' tudósítása sokkal újabb, mivel az, Febr. 15-dikén indult Madridból. A' Quotidienne szerint az Insurgenseknek már minden órán be' kellett volna menni Oportóba. A' Csillag' tudósításában, melly Madridból érkezett hozzá, csak röviden említett, hogy az Insurgensek a' Pradó és Barka' hídjainál megverettettek: de nem soká azután azt jelenti, hogy már egyene-

sen Lisbonából is vette azon Ujságleveleket, mellyekben nyilvánosságosan és bővebben elé beszéltetik az Insurgensek' megverettetésére: — Tegnap (így szollnak ezen Lisbonai ujságok, Febr. 10-dikén) olly tudósításaink érkezének a' tsatározó mezőkről, hogy az Insurgensek a' Cava do partjait három helyeken, mellyeknek neveik Portó (Brágától keletre; melyet nem kell Oportónak gondolni), Prado, és Barcelos, jól megerősítették, hogy a' Constitúziósokat az elenyomulásban meggátolhassák: hanem a' Gróf Villa Flor' sergei tsakugyan erőt vettek rajtok Pradónál, és egész a' Lima' vizén lévő Barka' hídjáig kergették őket, a' hol megállapodván, ismét ellent akartak állani a' Constitúziós sergelnek, hanem itt is hátra nyomattattak, 's elvesztettek 180 embert 4 tisztelkel, kik elfogattattak, és 2 ágyut. Egy más Insurgens Osztály, melly San-Tirkónál állott, Barcelóson által Gallicia felé nyomult, a' hol mostanában szükséges képpen: menedéket kell keresni az Insurgens' armádnak. Itt ugyan Insurgens vezér Telles Jordao próbát tett, hogy a' Constitúziósokat Minhónak északi részéről kiszorithassa, 's az Insurgenseknek ott menedék helyet szerzhessen; de nem lett semmi sikere iparkodásának; Angéja és Villa Flor megmaradtak ott a' Constitúziósokkal.

Nem rég' említettük vala, hogy a' Pairkamara meghatározta volna, hogy Pedró Császár ő Felségét kérjék, hogy a' leányát II-dik Mária Királynét küldje-el nékiék Portugalliába. Még a' vala hátra, hogy a' Követek' kamarája is megerősítse ezen határozást, hanem itt vissza vetetett a' dolog. Ezen kamara illy Vélekedést küldött vissza a' Pairek' kamarájához: — „

„Mint hogy ő Felsége Don Pedró, a' maga, 1826-ban Május' másodikán ki-

adott Végzésében, mely az ő Felsége' thronusrol való lemondásáról szoll, azon feltételeket, mellyeknek előbb bé kell töl- tetődni hogy sem ő Leghüségesebb Fel- sége II-dik Mária Királyné Brasiliát oda hagyná, meghatározott módon kinyi- latkoztatta; chez képpest most minden lé- pés, mellyet a' törvényhozó kamarák ezen tekintetben tenni akarnának, nem jó idő- ben tétetődnének. Szükséges dolog az, hogy a' kamarák az erős lelkű IV-dik Pe- dró Király' nagy és mélységes bñltességé- hez határtalan bizodalommal viseltessenek, 's ezt, a' Portugallus nemzet' javára szol- gáló legfogyanatosabb eszközöknek jó meg- választása 's használása által mutassák-ki.

Nagy Britaninia.

Annak, hogy a' Parlamentum' házai a' Karátsoni innepek után még eddig vala- melly nevezetes tárgy felett tanátskozhat- tak volna, egyik akadályoztatója lehetett néhány Ministereknek hirtelen történt meg- betegedése. Minister Canning úr ugyan már annyira meggyógúlt, hogy minden órán remélni lehet, a' Parlamentumban lejendő megjelenését, 's Lord Liver- pool, a' Fő Minister már Febr. 12-dikén úgy nyilatkoztatta vala ki magát, hogy 26- dikban tanátskozás alá fogja bñtsátani, a' gabona'dolgát illető törvényeket — azonban

Azt írja ezen Lordrol a' Londoni Kurir Febr. 18-dikán, hogy 17-dikben megütötte a' gutta. Így fejeztetik-ki a' ne- vezett újságban a' szomorú eset: — „

„Mely bñnkódással jelentjük, hogy Lord Liverpoolt igen hirtelen való és félelmet okozó guttaütés érte, melly an- nyival váratlanabb vala, hogy a' Lord,

az ő Báthi ferdőröl lett visszaérkezése-ölta legjobb egészségben látszott lenni. Reggeli falatozás után (kevással 10 óra után) köny- ves szobájában lévén, postán érkezett le- veleit olvasgatta, és sokáig nem tsenge- tett, hogy tseléd menjenbé az edénynek elv.telére; végre tsengetés nélkül is bemen- tek hozzá az inasok, 's bñmulva látják Uro- kat a' földön minden érzés nélkül fekvüni. Doktor Driver a' házi orvos azonban szerentsére éppen jókor oda érkezett 's azonnal két Udvari Orvosoknak is után- nok küldött, ezeknek megérkezéséig maga látván a' beteghez. Astley az egyik Ud- vari orvos estvére megérkezvén, mindjárt eret vágatott rajta, és halántékaira piotz- kat rakatott. A' betegség két féle eredetű: guttaütési és szelütési; egész jobb oldala fe- lől elveszett az elevensége. A' Királyhoz azonnal sebes postát küldöttek ki a' törté- net' hírével. Febr. 18-dikán illy jelentést adtak-ki az Orvosok a' betegről: „Fife- house, vasárnap' délelőtti 11 órakor; Lord Liverpoolnak nyugalmas éjsza- kája vala; 's állapotját az Orvosok ma reg- gel se' találták veszedelmesebbnek mint tegnap.“

A' beteg 18-dikban délután 4 órakor szollalt ismét meg; addig mind olyan moz- dulatlan maradott, mint a' tselédek a' ház pädimentumán talánták. Némelly kérdésekre már ekkor felelt. Evett is holmi gyen- ge eledelt. Tudakozó Ministerekkel, Köve- tekkal, Nagykövetekkel szüntelen tele volt a' háza. Febr. 20-dikán éjjel is tsendesen nyugodott a' beteg. Már ekkor mindenhoz- zá intéztetett szavakat jól értett. Ő Ura- sága már 75 esztendős ember lévén, úgy vélekednek felölle az Orvosok, hogy e- ezen eset után nem fog többé minister- kedni.“